

Interviu pentru revista Express

În luna decembrie 1990, la scurt timp după ce am fost îndepărtat din armată, am avut un dialog cu unul dintre ziaristii săptămânalului Express. Am adus un număr de critici amânării reformei din armată, în special atribuirii acesteia de misiuni de reprimare a manifestațiilor anti-guvernamentale, „destabilizatoare” (prin dispoziții inferioare și vădit contrare reglementărilor legale în materie la acea dată – în principal Legii nr 14/1972 privind organizarea apărării naționale). Am făcut de asemenea și câteva aprecieri referitoare la evoluțiile politice de atunci și la cele pe care încercam să le anticipiez (privind rolul Regalității, al Alianței Civice, al partidelor politice etc). Mai jos este reprodus materialul publicat în numărul 48, din decembrie 1990, al revistei Express.

Ca urmare a acestui interviu, conducerea armatei mi-a intentat un proces penal, în care aveam să fiu găsit nevinovat opt luni mai târziu (pentru detalii se poate vedea, tot pe această pagină de Documente/ Alte documente, „Procesul intentat de ministrul Apărării și de comandantul Diviziei 57 Tancuri”).

PENTRU LINIȘTEA NOASTRĂ ”103” E PREGĂTIT SĂ ATACE CU TANCURILE PE „42”

Din celebrul – de acum – Comunicat al Armatei „Transilvania”, apărut pe 29 noiembrie a.c. sub semnătura d-lui gen col Cheler, tot românul a înțeles exact ceea ce trebuia să înțeleagă: că, pentru liniștea noastră, armata respectivă e pregătită să meargă pînă la deschiderea focului împotriva-ne în cazul în care ne-am tulbura singuri sărbătoarea zilei naționale. Altfel spus, dacă nu sărbătorim cuminiți, ne-mpușcă... Deși pare o glumă sinistă, sau o exagerare zeloasă a unui șef neliniștit (cum ni s-a explicat mai apoi) sîntem îndreptățiți să credem că acel Comunicat n-a fost deloc împlător; el a urmat logica unui scenariu bine pus la punct în bucărele puterii. Este clar pentru noi toți că puterea se teme. Se teme de „destabilizare”, dar de destabilizarea somnului celor mulți, de mînia care dacă s-ar dezlănțui ar spulbera-o. De aceea și-a luat deja măsuri de precauție. Este, spre exemplu, cazul Notei telefonice nr 4459/26.08.1990 emisă pe baza ordinului șefului Marelui Stat Major, gen Vasile Ionel, prin care se reglementează participarea armatei la reprimarea manifestațiilor populare numite, în acea Notă, „evenimente cu caracter destabilizator care se desfășoară ori se pregătesc a se desfășura în garnizoană sau în afara acesteia”. În acest sens au fost deja stabilite chiar și codificările unor expresii sau funcții care intervin într-o astfel de situație. Iată, de exemplu, cîteva dintre expresiile și funcțiile codificate, pe care le prezentăm cu precizarea că doar numerele de cod folosite în acest material nu sînt cele reale (din motive ușor de înțeles): „Care este situația în obiectiv” („22”); „În piață este multă lume” („06”); „Manifestația are caracter violent” („04”); „Avem nevoie de întăriri” („02”); „Trimiteți ca întăriri TAB-uri” („36”); „Trimiteți ca întăriri tancuri” („40”); „Întăririle au plecat către voi” („54”); „Manifestanți” („42”); „Președinte” („103”); „Prim-ministru” („109”); „Viceprim-ministru” („178”); „Ministrul apărării naționale” („131”); „Comandant” („119”).

De asemenea în unitățile militare sunt puse la punct măsuri de infiltrare a cadrelor militare și a militarilor în termen (stabiliți din timp și îmbrăcați în civil) printre manifestanți, în vederea culegerii de date necesare intervenției eficiente a trupelor de represiune. Acțiunea este codificată sub denumirea „Clopoțelul” iar planul se pune în aplicare de îndată ce începe

desfășurarea oricărei asemenea manifestații. Este în același timp și semnul că „recreația” se apropie de sfârșit...

Între timp mai mulți ofițeri au fost trecuți în rezervă pentru convingerile și acțiunile subscrise procesului de înnoire a instituției ostășești. Am invitat, de aceea, la un scurt dialog pe unul dintre proaspeții ”exmatriculați” ai d-lui ministru Victor Stănculescu, pe d-l cpt Valerian Stan, unul dintre liderii Acțiunii „Pentru dreptate militară”, Acțiune care în urmă cu o lună a fuzionat cu CADA (Comitetul de Acțiune pentru Democratizarea Armatei).

- Domnule căpitan, din câte am înțeles conducerea armatei a motivat trecerea în rezervă atât a dvs cât și a altor membri ai CADA ca „o ripostă dată celor care destabilizează armata”. Este acesta motivul real?

- Că o asemenea motivare este mai mult decât ridicolă, este evident și nu exagerez cu nimic asemănând-o cu „agenturile străine” ale lui Ceaușescu de acum un an. Lumea a înțeles demult acest lucru și a continua cu explicațiile ar însemna să demonstrez o axiomă. Un adevăr care prea rar s-a spus pînă acum este că puterea (indubitabil neocomunistă) a priceput că primejdia constă în democratizarea autentică a societății. După revolta populară de anul trecut, democratizarea devenind iminentă, respectiva putere a nădăjduit, în disperarea ei, că salvarea trecutului ei comunist dezonorant, a actualelor sale planuri neocomuniste îi poate sta în armată. Securitatea, parțial miliția, prin proasta lor faimă nu-i mai puteau fi puncte de sprijin declarate. „Masele largi populare”, după mineriada din iunie, așijderea. Rămăsese așadar armata cu recunoscutul ei prestigiu. Însă și cu generalii ei complici ai puterii neocomuniste. De aceea guvernării s-au opus, se opun și se vor opune democratizării armatei – unica salvare, în viziunea lor din ce în ce mai alarmată.

- Credeți că această împotrivire va fi eficientă?

- Doar momentan și mai mult aparent. Pentru că, nu mă îndoiesc, vor trăi, cum e firesc, o dezamăgire, cu toate premeditățile pe seama armatei.

- La ce vă referiți?

- La ceea ce cu alt prilej am numit „monolitul complicității”. Axa Iliescu-Stănculescu este un asemenea monolit, o coaliție a disperării, la care, însă, pînă nu e prea tîrziu trebuie să luăm seama cu toții. Armatei i se impun acum „misiuni” fără precedent, să tragă în popor.

- Vreți să fiți mai explicit?

- Pentru mine și colegii mei este o certitudine că armata nu va executa foc asupra populației, chiar dacă vor fi date ordine în acest sens.

- Ce vă determină să aveți această certitudine?

- Există reglementări prin care președintele (codificat „103”) poate porunci, de pildă, să se trimită tancuri împotriva manifestațiilor – codificați „42”. Celor ce-și propun să-mi reproșeze, penal, „indiscreția”, îmi permit să le spun că aceste „secrete militare” sînt ele însele penale – e vorba de Nota telefonică 4459/26.08.1990. Atari „sarcini” nici Ceaușescu nu și-a permis să „traseze” armatei. Pericolul este cu atît mai mare cu cît diabolicul scenariu prevede: 1) scoaterea armatei în stradă; 2) infiltrarea de securiști printre manifestații și executarea de către aceștia a focului asupra unităților militare în scop de provocare și 3) riposta armatei, astfel îndreptățită, împotriva manifestațiilor.

- Credeți în veridicitatea acestui scenariu?

- Dar este o rezultată logică a ceea ce se încearcă acum în spațiul militar. În plus, la această concluzie au ajuns și mulți dintre colegii mei, cu funcții de răspundere în ierarhia militară.

- Poate CADA să facă ceva pentru preîntîmpinarea unei asemenea eventualități?

- Nu CADA o va preveni, ci luciditatea majorității covârșitoare a cadrelor militare ce vor trebui să evite o nouă fatală ieșire a armatei în stradă. CADA va încerca doar să solidarizeze simțămintele neîndoielnic patriotice ale ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor.

- În ce măsură veți mai reuși din moment ce, am înțeles, continuă îndepărtarea din armată a noi membri CADA?

- Vom reuși, pentru că mai mult decât o formă organizatorică CADA este o stare de spirit, un ideal ce nu poate fi înăbușit prin excluderea a 10, 100 sau 1000 de cadre. CADA este „groparul comunismului” din armată și acest lucru l-au înțeles bine cei ce luptă cu disperare împotriva lui. Se încearcă, de aceea, în acest moment, o dezbinare a CADA, formarea în interiorul lui a unui „grup de salvare a generalului Stănculescu”. Domnia sa a înșelat buna-credință a ofițerilor din CADA. De aici așa-zisele divergențe. Este legendara masca de ghips a d-lui ministru. Este o manevră ce vrea să evite judecata Timișoarei.

- Aminteați într-o discuție anterioară de o eventuală revenire a Regelui. E un punct de vedere personal?

- Așa este, o făceam în nume propriu, nicidecum ca membru al CADA. Este neîndoielnic că ferocitatea dictaturii comuniste din România a dus la o extremă, la o profundă divizare a societății noastre. Aceasta își va regăsi armonia doar după o lungă perioadă și după multe alte convulsii. Regele cred că poate avea în acest context, prin voința populară, rolul de tămăduitor al gravei noastre sfîșieri naționale. Regele și Biserica pot preveni perpetuarea nedreptății și minciunii sociale, precum și răzbunările ori condamnările inutile. Pluripartidismul ne este absolut necesar, însă pentru un anumit timp oamenii vor fi oarecum reticenți față de diversele orientări politice, de care se tem că le vor spori divizarea.

- Și față de Alianța Civică?

- Actuala ei Declarație de principii, ca și sporita sa audiență o recomandă ca fiind cea mai nimerită forță organizatorică, un veritabil forum cetățenesc al restaurării înțelegerii naționale. Ulterior, însă, partidele politice vor trebui să devină fundamentul solid al unei democrații autentice.

- Revenind în „poligonul militar”, îmi permit să observ că sînteți un adversar neîmpăcat al d-lui gen col Stănculescu. Greșesc?

- Nu, nu greșiți. Și asta nu pentru că m-a scos din armată. Nu! Ceea ce și cu această ocazie i-am reproșat, am făcut-o deschis și atunci cînd eram ofițer activ.

- Cu ce prilej?

- Oricînd am avut ocazia. De exemplu, la ultimele întâlniri pe care le-a avut cu membri ai CADA, la întâlnirea de la Grupul pentru Dialog Social, chiar și în presă, arătîndu-i de fiecare dată unde am considerat că greșește. Anume că a consimțit să sacrifice interesele armatei în șantajul la care l-a obligat puterea. Imediat după aducerea sa la conducerea armatei, președintele Iliescu i-a reamintit – public și confidențial – că, în fapt, nu este decît un nomenclaturist militar, un „general timișorean” căruia nu-i este permis să depășească scenariile sale premeditat neocomuniste.

- Când a făcut președintele o asemenea „apreciere”?

- În cadrul unui interviu televizat al d-lui Iliescu, la scurt timp după formarea noului Guvern. N-a folosit exact cuvintele amintite, însă în esență a spus acest lucru,

anume că singurul căruia i se poate reproșa că este nemonclaturist este generalul Stănculescu.

- Observ că opiniile dvs sînt diametral opuse celor vehiculate de presa militară.

- Nu este de mirare, atît timp cît presa militară este tutelată de d-l gen Stănculescu, care la rîndu-i are ca subordonați pe coloneii Gh Văduva, D Drăgoi ori V Pricină – cei mai silitori discipoli ai ex-generalului Ilie Ceaușescu. Urmăriți-le acestor ziarști crezul de pînă în decembrie 1989 și veți afla că pînă și teribila viteză a teribilului glonț „constituie o inestimabilă contribuție a comandantului nostru suprem”.

- S-o iau ca pe o glumă?

- Nu, nici măcar nu e o glumă. Vă pot aduce, dacă vreți, dovezi scrise ale acestei aiuritoare slugărnicii gazetărești.

- Mai bine nu, sper să nu fie nevoie. S-auzim de bine!

Dan Badea